Celldömölk, 1937 február 14., vasárnap. Ára 10 fillér. XI. évfolyam, 7. szám.

CELLDÖMÖLKI HIRLAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Celldömölk, gróf Széchenyi István utca 12. Telefonszám: 55.

Felelősszerkesztő: Nagy Imre

Előfizetési árak: Egész évre 5, félévre 2.50, negyedévre 1.25 P. Megjelenik minden szombaton este.

Szabadság, egyenlőség, testvériség.

Irta: Virág Endre.

A társadalombölcselet alapvető tétele és kiinduló pontja ez a mondat: Az ember társas lény. A társas lény fogalmából következik, hogy az emberi társadalomban egyrészt vezelőknek, másrészt vezetetteknek kell lenniök. A tekintélyi elv az alapja minden társas, kollektív életnek. A tekintély azonban hordozót követel; amint a jogi tétel szerint a tulajdon tulajdonos után kiáll, úgy kiáll a tekintély mélló hordozó után, akiben a vezetésre istenadta tehetség van, elhivatottság és — felelősségérzet. Mert vezetetteknek, alattvalóknak, parancsvégrehajtóknak lenni mindig könnyebb, mint parancsolni és egyszersmind viselni a kiadott rendelkezés minden felelősségét és következményét. És sajnos, milyen gyakran hiányzik a lelkiismeretbeli felelősség érzése azokból, akik az élen vannak! Jelszavak kormányozzák a világot, ma is, tegnap is, századokkal ezelőtt

LEGNAGYOBB KINCSED

így volt, századok multán is így lesz. És sokszor mennyire üresek, tartalomnélküliek — és ez még a jobbik eset — ezek a jelszavak! Mert gyakran nem üres a jelszó, nagyon is tartalmas; a hiba csak ott van, hogy ez a tartalom rossz. Az emberek a jelszavakat nézik. Fő a jóhangzás, de hogy ki és milyen tartalommal tölti meg a jelszó üres keretét, azt a tömeg nem nézi. Ha pedig ez a tartalom rossz helyteleu és így a jelszón keresztül a Rossz, mint bölcseleti fogalom, domináló szerepet nyer az emberi társadalom életében, ugyan mi következhetik ebből? Teremhet-e a rossz principium jó, üdvös következményt, születhet-e a romlásból áldás? Nem! Látszólagos, ideiglenes jó igen, de csak azért, hogy annál rettenetesebb legyen a visszahatás.

Ez a keserves visszahatás, amely végre levetve álarcát, kéiségbeejtő nyilvánossággal „gazdasági válság" alakjában sápor végig a világon, ez a mi korunk vajudó éleje. Hála legyen a Mindenhatónak, ma már keresünk, tapogatózunk kivezető út után, nem lesz tehát érdektelen rávilágítani azokra az okokra, amelyek minket ide vezettek. Ez az idevezető út 1789-ből indul ki, egy az egész világot megrázó hatalmas mozgalomból, amely hamis tanítását a liberalizmus név és a „Szabadság, egyenlőség, testvériség" tetszetős fráziskontöbéhe rejtve másfél század óta, a francia forradalomtól a világháborus összeomlás utáni forradalmakig annyi vérnek, könnynek, jajnak okozója volt és az napjainkban is.

A liberalizmus keletkezése történelmileg érthető. Az áthagyományozott gazdasági korlátok egyre súlyosabb terhet jelentenek a fellendülő iparnak és kereskedelemnek, a reakciónak el kellett következnie, az egyszer kilendiett inga nem a középre, hanem az ellenkező végletes oldalra lendült, hirdetve a korlátlansággal, a szabadsággal, — a liberalizmust. Azt a liberalizmust, amelyet ma már temetnek világszerte, amelyet temet Mussolini, Hitler. Nálunk Gömbös kondíloltá meg felette a halálharangot, de korán bekövetkezett halála miatt tovább ő nem jutott. Félő, hogy nálunk be fogják várni, míg végelgyengülésben magától kimúlik. (De akkorra a magyarság is elpusztul végelgyengülésben! Szerk.)

Nézzük most meg, mi van e mögött a hármas jelmondat mögött. Boncoljuk elemeire a szabadság, egyenlőség és testvériség fogalmát, hogy meglássuk, mi az, ami ezeken keresztül a mai idők zavaros világfelfordulását előidézte.

1. **Szabadság** A szabadság az egyén korlátlan uralma gondolatai, szavai és cselekedetei felett oly értelemben, hogy az egyik egyén dolgaiba a másiknak semmi beleszólása nincs. Önmagában ellentmondó fogalom. Az én korlátlan szabadságom sérti a mások szabadságát. Ami nekem szabadság, az másoknak rabság. Képzeljük el az emberiséget egymástól különböző távolságra levő pontok összességeként. Minden ember körül van egy bizonyos kör, a szabadságok és lehetőségek területe. Ezek a körök azonban itt is, ott is belevágnak a szomszédos körökbe.

A FAJI ÖNTUDAT

Tehát senki sem lehet teljesen szabad a nélkül, hogy ne akadályozná mások szabadságkiélését. Nem is valósulhatott meg ez a szabadsággondolat a maga tökéletes, nyers formájában. Törvények egész légiója próbál rendet teremteni az egymással surlódó szabadságok okozta zavarban.

Lássuk csak mit jelent tulajdonképen a liberalizmus szabadság eszméje. A liberalizmus megköveteli mindenekelőtt a korlátlan szólás- és sajtószabadságot. Hogy ez mit jelent a gyakorlatban, arra nézve mögöttünk áll a világháború tapasztalata, amikor a vérző frontok mögött, a biztos és kényelmes hinterlandban egy csomó idegen faju firkász olyan izgatást fejtett ki, hogy nem kis részben az ő hazaáruló tevékenységüknek köszönhető a szomorú vég. Érdemes azonban megfigyelni, hogy amikor ennek a kicsi, de izgága idegen csoportnak a cél elérése után kellemetlen lenne a sajtószabadság, akkor egyszerűen lábbalapossa a saját maga által hirdetett gondolatot. Emlékezetünkben vannak még azok az idők, amikor egyszerű emberek házalóján éjjeli házkutatásokat tartottak — illetőt „fehér" röpiratok miatt. A francia népfront-kormány épp most dolgozik egy a sajtó megrendszabályozására vonatkozó törvényjavaslaton. De hogyha ezt mondjuk egy evvel előbb Laval megkísérelte volna, micsoda handabandázás támadt volna. Párisról Jerichóig meg vissza!

Sajtószabadság? Igen, minden kritika jogos és hasznos, tehát szabad, sőt a nemzet érdekeit szem előtt tartva jóindulattal kíséri egy jóindulatu kormányzat működési, amely épít és nem rombol, amely meglevő értékekre támaszkodva újak kitermelését célozza, amely népfelvilágosító munkát végez: ebben az értelemben igenis elismerjük a sajtószabadság feljogosultságát. De nem kell a körúti sajtóüzelmek sajtószabadsága, amely az emberi és nemzeti becsületet szabad rablóterületnek tekinti, az a szabadság, amely feljogosít az élet szennyében való kéjes turkálásra, amely lezülleszti a nemzeti erőket, szétrombolja a családi élet érinthetetlen szentélyét, — nem kell az a szabadság, amely ezerszámra szórja ki a budapesti utcára pornográf szennyiratait (esetleg egy „Csak 16 éven felülieknek" felirással), amely a színmű vészelet olcsó, talajtalan és lélekromboló szellemeskedésekké alacsonyítja le és tudatosan az alacsony ösztönökre számítva egy kalmár fajta szörnyű Moloch istenének; végtelen kapzsiságának kielégítésére szolgál.

Nem kell szabadság, ha ez arra szolgál, hogy egy sokakról és méltán üldözött faji, az örök bolygó Ahasvért védelmezze válogatatlan eszközökkel, a magyarság cegére alatt! Igenis, az államhatalom köteles ellenőrizni a sajtót, féltékenyen vigyázni, hogy a nemzet erejét ne lehessen bünelleni gyengíteni, ideáljainkat ne lehessen cinikus szótornával és léha viccelléssel nevetségessé tenni. Volt-e vajjon a ghettók korszakában, amikor a zsidóság kényszerítve volt elkülönítve, egymás közöt élni, olyan intézetlos semmibevevése a természeti és tételes morálörvényeknek mint azóta? Blum Leó, a népfroni Franciaországának zsidó miniszterelnöke nem rég megjelent könyvében csodálatosik, mi kivetni való van a vérfertőzésben, amely szerinte gyakori és egész természetes jelensége a szekszuális életnek. Nos, a nemzet érdekében, helyesen felfogott sajtószabadság igenis követeli, hogy Blum

ÉS BÜSZKESÉG!!!

és társaik torkára forrasszuk a szót. A mi népünk, a mi fajunk nem forróvérű nációk perverzitásainak majmolójául született, és aki ezt bármily formában propagálni próbálja, annak nem a miniszterelnöki bársonyszékben, hanem börtönben a helye! Ennyit a sajtószabadság sokat vitatott kérdéséhez.

A legszomorúbb következményekkel azonban gazdasági téren járt a liberalizmus. A szabad verseny szabad kizsákmányolást jelent. A versenyzés nem minőségben, hanem árban folyik, de az árak alacsonyságát nem a haszon csökkentésével, hanem az üzemköltségek, a munkabérek csökkentésével idézik elő. A nagydik sénd, a proletariátus ijesztő nyomorát a liberalizmusnak köszönhetjük, a gazdasági korlátlan szabadságelvnek, amely nem tűr beleszólást az üzem vezetésébe, az „aki bírja, marja" szellemének harcának. A tőke, amely helyet [illegible] lással magánosok birtokában van, mert munka- és életlehetőséget jelent a dolgozók számára, a gazdasági liberalizmus-

son keresztül gyűlöletes fogalommá vált, úgyhogy manapság odajutunk, hogy tőke és rablás sokaknál azonos fogalomkategóriába tartozik.

Kapitalizmus, proletáriátus, munkanélküliség, tömegnyomor egy egyenes vonal, melyek kiindulópontja a **liberalizmus.** Hogy a szabad verseny nem a legüdvösebb dolog, arra úgy látszik, maguk az illetékesek is rájöttek már, erre vall a **kartelltek** gombamódra szaporodó tömege, amely a lehetőségeket és szabadságokat csupán lefelé érvényesíti, a **munkások és fogyasztók mentől nagyobb kizsákmányolására,** hogy mentől nagyobb haszonkulcsot elérve minél nagyobb tőkét összpontosíthassanak saját kezükben.

Ma már inog a liberalizmus egész gazdaságrendszere. Az elvek, amelyek alapján a liberalizmus felszámolása történik: az államnak módot kell találnia arra, hogy a magánvállalkozások ügykezelését állandóan figyelemmel kísérhesse, ha kell, erőszakkal nyuljon bele ebbe a darázsfészekbe, hogy a tőke ne vonulhasson ki a gazdasági élet vérkeringéséből, hanem a haszon elosztása arányban legyen a munkateljesítménnyel. Nem egy embernek kell milliós jövedelem, nincs szükséglink bank- és iparmágnásokra, modern és legtöbbnyire jellegzetes arcu dúsgazdagokra, hanem millió és millió megelégedett, rendezett viszonyok között élő magyarra, akik nemcsak a termelésből, hanem a haszonból is megfelelő részesedést nyernek. Ez a szociális felügyelet az állam elsőrendű kötelezettsége közé kell hogy tartozzék.

NEKÜNK MAGYAROKNAK VAN EURÓPA NÉPEI KÖZÖTT A LEGRÉGIBB FAJVÉDŐ ALKOTMANYUNK A VÉRSZERZŐDÉS!

Végeredményben: a szabadság nem öncél, hanem eszközként beállítandó egy magasabb cél, az állam illetve a közjólét szolgálatába. Az ideális állapot az volna, ha semmiféle szabadságkorlátozó intézkedésre nem volna szükség hiszen a szabadság mint ilyen Isten ajándéka, amelyet mint az ő végtelen szabadságában való részesedést adott az embernek, a teremtés koronájának. De be kell látnunk, hogy amint a fizikai, mechanikai törvények is csak a légüres térre vonatkoznak, a gyakorlati életben azonban surlódás és az anyag egyéb gátlásai következtében módosításokra szorulnak, éppúgy a szabadság eszméje is idomul, mert idomulnia kell az anyag, az emberi lélek gátlásai miatt. Az ember és az emberi közösség törvényei nem állíthatók bele egy képzelt légüres térbe, a realitásokkal számolnunk kell és törvényeinket a valóság lelkiismeretes számbavételével kell megalkotnunk.

2. **Egyenlőség.** Egyenlőség a társas életnek az a formája, amelyben minden egyed ugyanazon jogokkal és ugyanazokkal a kötelességekkel rendelkezik. Szinten önmagának ellentmondó fogalom. Nem lehet társas élet felső irányítás nélkül, magyarul: **kell, hogy legyen egy vagy több tekintély, akinek a közösségben több joga és ezzel együtt több kötelessége, mert felelőssége van, mint másoknak. Vezetés nélkül nincs társadalom.** Igenis elismerem az egyenlőséget abban az értelemben, hogy a neki kijáró jogokat mindenki teljes szabadsággal élvezheti, egyszersmind a reá háramló kötelességeket is egyforma lelkiismeretességgel teljesíti. De nem ismerem el, hogy mindenkinek beleszólása legyen pl. az államvezetésbe, mert ez annyit jelent a praxisban, hogy senki sem vezethet, teljes az anarchia, ez pedig társas életben lehetetlen. Épp ezért a demokrácia, a maga csökevényeivel, népszavazással, népképviseleti parlamenttel együtt halvaszületett valami.

Vegyünk egy képzelt eshetőséget. Állítsunk le egy percre minden üzemet, minden munkát, kérdezzünk meg minden járókelőt, munkást, hivatalnokot stb., hogy mi a véleménye mondjuk a telepítési törvényjavaslatról. Az egyik egy kézlegyintéssel intézné el az egész kérdést, a másik talán bevallaná, hogy nem ért hozzá, a harmadik, a probléma-komplexumba egy kevés zűrzavaros belekintést nyert, odavetne pár ködös szót, de alig lenne néhány százalék, aki komolyan hozzá tudna szólni a kérdéshez. De hogyha egyszer tényleg népszavazásra kerülne a sor, mindenki nyilatkozna, pro vagy kontra. Talán időközben a tömeg elsajátítaná a szükséges tárgyi ismereteket, hogy objektíven ítélhessen a javaslat fölött? Dehogy! A tömeg azt támogatja, aki jobban, meggyőzőbben tudja a saját véleményét ráoktrojálni. Meggyőzően beszélni pedig a tapasztalat szerint a rosszról is nagyon szépen lehet. Így van az, hogy a parlamentben tulajdonképpen nem népképviselet van, hanem szájas kortesek által beugratott és a szavazóvályuhoz hajtott embernyájak, gyakran legkevésbé sem spontán akaratnyilvánításaként ügyes alkalmi politikusok, — tisztelet a kivételnek, amely itt igazán csak szabályerősítő — akik kellő tárgyismeret, sokszor kellő műveltség nélkül, mameluk-módra úgy „megképviselik" a szegény, félrevezetett népet, hogy egy későbbi kor alig győzi rendbehozni az állam és a társadalom ügyeit.

Sokkal közelebb a helyes úthoz, sőt talán épen azon jár Mussolini a korporációs rendszerrel, ahol nem pártokat, amelyek egyűlnivére sem tudnak talán egy értékes szakkoponyát kiállítani, hanem foglalkozási ágakat képviselnek olyanok, akik a maguk szakmájában tényleg szakemberek. Az ellentétes érdekek összeegyeztetése az állampolitát szempontjából a feladata a kormányzatnak, amelyet nem bombáztat meg egy népfront nevű internacionális-szabadkőműves zsidó egyűttes, hanem amelyért az eredmények, a tettek beszélnek.

Demokrácia? Akármilyen paradoxonnak is hangzik, a **diktatura a legigazibb demokrácia.** Mert mi tart fenn egy diktaturát? Tettek, amelyek a nemzet javát szolgálják, az új alkotások, amelyeket a nép lát és rajtuk keresztül látja a kormányzat akaratát és erejét, tehetségét és tevékenységét, mindezt pedig a nemzeti erők koncentrálásával mindenki boldogulására. És fennmaradhat-e egy diktatura tettek, alkotások nélkül? Miért van az, hogy az Európában itt is, ott is fejűket felütő diktaturák sorra

EZT AZ ORSZÁGOT A MAGYAR FAJ TARTOTTA FENN EZER ESZTENDŐ ÓTA!

buknak, Mussolini és Hitler diktatúrája pedig még mindig áll? Mert a meddő parancsuralmi rendszereket elsöpörte a népakarat, mert diktatura a nép támogatása nélkül annyi, mint felhőkarcoló alap nélkül: összeomlik magától. **És** itt tényleg egyenlő mindenki abban, hogy 100 százalékos ember a maga pozíciójában. A miniszter munkája nem könnyebb, mint a favágóé vagy zsákhordóé, csak épp hogy az egyik szellemi, a másik testi munka. A szellemi, intellektuális egyenlőtlenséget ugysem lehet soha nivellálni, ellenben egy szinvonalon kell hogy legyenek a tehetség és pozíció arányában végzett munkateljesítmények; egyenlőség az akaratban, a helytállásban és egyenlőség a munka megbecsülésében is!

Ne gondoljuk azt, hogy a marxista demokrácia tényleg az, aminek csufolja magát: népuralom. Igen, ha „nép" alatt a nemzet testétől idegen sőpredéket s az általuk a „szebb" jövendő felé orruknál fogva vörös pórázon vezetetteket népnek nevezzük, akkor ezt a rendszert is nevezhetjük népuralomnak, demokráciának. De ha a nép fogalmán a nemzetfenntartó elemet, az életűket kemény munkában tűlő és mégis örökké vergődő, szenvedő, tehetetlen, mert testileg lelkileg kizsákmányolt dolgozó tömegel, a föld, az ipari szerszámok, a gépek, az irószszalok dolgozóit értjük, akkor ez az uralom minden, csak demokrácia nem!

Egyenlőség! Adjuk meg a szónak a helyes tartalmat: egyenlőség a testi és szellemi képességek maximális odaadásában a nemzeti élet, a közösség üdvére. Egyenlőség a munka megbecsülésében is, bármilyen természetű is az a munka. A bolseviala izgatással szemben le kell szögeznünk, hogy a szellemi munka is teljes értékű munka. Persze azok, akikben hiányzik a metafizikai alapja a helyes értékelésnek, hogy t.i. az ember nemcsak testből, hanem lélekből is áll, akik nem hisznek a szellemi világrendben, akiknek világszemlélete nem terjed túl a mindennapi vegetáláson, azokról nem várhatjuk a szellemi munka megbecsülését, de még a fizikai munkáét sem. **Hiszen igazi értéket csak a lélekkel, odaadással végzett munka jelent** és ezt a tényt felfogni nem tudja csak az, aki a munkában nemcsak az életfenntartás eszközeinek megszerzésére szükséges önkinzást lát, hanem egy magasabb valamit, a földi lét értelmét és kereteinek kitöltőjét.

3. **Testvériség.** Amikor ezt a szót kimondom, eszembe jut 12 galileai halász testvéri életközössége, amely életközösségnek maga az Istenember volt a Vezére; eszembe jut az őskeresztények katakombák mélyén bujkáló testvérközössége. Testvériség? Ez a fogalom nem új, nem várt arra, hogy XVIII—XIX. évszázaddal azután, hogy Krisztus megmutatta nekünk az utat a testvériség felé, újra felfedezzék a **Mester gyilkosainak szerte a világon hazátlanul kóborló, késő unokái. Akkor nem kellett nekik ez az istentől kipattant idea, mert áldozatot jelentett, lemondást egy időtlen időkön keresztül tápiált világuralmi ábrándról, mert nem ismerte el többé a választott nép kiváltságait.**

Ennek a fajnak az emberiestvériség ma is idegen. Ez az a pont, amely a jelszón kívül sehol másult még elméleti elgondolásokban sem található. A szabadság és az egyenlőség eszméjét gyakorlati térre átvive nagyon gyümölcsözően tudták az őket befogadó népben elhelyezni úgy, hogy az rájuk nézve a lehető legnagyobb előnyökkel járt. De mit csinálnjanak a testvériséggel? Ez nem üzlet, erre nem lehet keresni: ez a programmpont szépen elsikkadt.

A liberalizmuson kezdtem, de a zsidókérdésen kell befejeznem. Mert minden baj, ami a liberalizmustól veszi eredetét — és melyik nem onnan veszi? — épúgy a zsidóság bomlasztó tevékenységének is az okozata. „Minden út Rómába vezet" — így szól a régi közmondás. Aki a mai élet zűrzavarainak okát kutatja, okvetlenül eljűt erre a következtetésre: Minden út Júdába vezet.

Mi Krisztus tanítványai vagyunk; akármilyen nehéz is sokszor, nekünk a testvériség pontosabban a felebaráti szeretet eszméjéhez ragaszkodunk kell, mindenkivel, a zsidókkal szemben is. Ez persze ellentmondásnak látszik, egyik kézzel ütni, a **másikkal** simogatni. Pedig nem az. **A szeretet** nem puhaság, a tények és valóságok előtti szembehunyódsi, vagy talán lagymatag közömbösség; a **szeretet erő.** Krisztus szerette népét, de mégis, sőt épp ezért ostorral verte ki az árusokat a jeruzsálemi templomból, ostornál is keményebb szavakkal üzdött a farizeusok ellen. **Az ő szeretet-parancsa** nem hogy nem zárja ki, de helyesen felfogva előírja a **társadalom fekélyeinek radikális eltávolítását.** Nem személyi-gyűlölet ez, nem faji gyűlölet, nem antiszemitizmus, hanem a saját fajunk, népünk érdekeinek szem előtt tartása, prohorizmus vagy prohungarizmus. A magyar fiatalság nem antiszemita, de neműri, hogy egy törpe kisebbség vezesse a nemzeti élet akármelyik frontját, neműri, hogy itt ezen a földön valaki más dirigáljon, mint magyar. Ezt tessék végre a tuloldalnak is tudomásul venni!

CSAK ERŐS TURÁNI FAJ VAN — TURÁNI ÁTOK NINCS!

A szabadság, egyenlőség, testvériség hármas liberális masziagjáról kissé fellebbentették a leplet, amely oly „jótékonyan" eltakarta az igazi lényeget. Lássuk meg magyarok, a magyar jövő igazi útját: nemzeti összefogás, a népi értékek, a falu megbecsülése, a liberalizmusnak a politikában is teljes felszámolása, a belső szociális viszonyok átreformálása, ezek az igazi programmpontjai és nélkülözhetellen alapfeltételei a magyar feltámadásnak. Nemzeti megújhodásunknak utjában áll a liberális világrend, tehát félre vele. De gyorsan, habozásra, tehetetlenkedésre nincs időnk! Dolgozni, építeni, akarni, hogy a világnézetek harcában a diadalmas magyar határokon megtorpanjon a puszlítás igézete, a magyar lendületen megtörjön a bolsevizmus démonikus ereje, hogy kialakítsuk ezen a földön a hit szabadságának, az akarat egyenlőségének és a kölcsönös testvéri szeretetnek erős országát. És ez lesz a mi igazi, a nemzeti gondolat misztikus jegyével beojtott hármas örökségünk: szabadság, egyenlőség testvériség!!!

Berzsenyi Dániel halálának 101-ik évfordulója.

Ma van halálának 101-ik évfordulója Kemenesalja halhatatlan lelkű, nagy költőjének Berzsenyi Dánielnek. Illő, hogy felelevenítsük emlékét — különösen mi Kemenesaljai Turul ifjak, — mert hiszen Berzsenyi volt az, aki majd másfél évszázaddal ezelőtt rámutatott költeményeiben, az örvényre, mely a nemzetet sülyedésbe s pusztulásba dönti, amely ellen tulajdonképen mi is küzdünk. E küzdelmünkben mint Berzsenyi követői dolgozzunk mi is az örvény ellen s a munkánkban állandóan ott lebegjen előttünk Berzsenyi szelleme.

Berzsenyi Dániel 1776 ban született Egyházashetyén, falusi nemes családból. 14 éves korában került a soproni liceumba. Tanulmányait azonban nem fejezte be, atyja hazavitte és gazdaságra fogta. Apa és fia nem értették meg egymást, amiért is Berzsenyi zárkózottá lesz és a költészetben keres vigaszlalást. Az ifjú költő csak titkon éjszaka és a mezei munkától ellopott időben olvasgathatja kedves költőit, (Mathiossont és különösen Horatiust) s maga is irogatni kezd. Ekkor írta meg a „A magyarokhoz" című leghatalmasabb hazafias ódáját, melynek alapgondolata: az a nemzet, amelynek erkölcse a sülyedés útjára kerül, — feltartózhatatlanul elpusztul.

„Így minden ország támasza, talpköve,
A tiszta erkölcs, mely ha megvész,
Róma ledől s rabigába görbed."

Haraggal ostoroz benne és mély fájdalommal ír, de amikor hazafias tetteket lát, elhagyja csüggedése s újult szívvel ünnepli nemzete régi erejét.

Mély vallásossága, Isten iránti végtelen tisztelete és keresztényi megnyugvása tűnik ki, „Fohászkodás" című legszebb költői imádságából:

„Bízton tekintem mély sírom éjjelét!
Zordon, de oh, nem, nem lehet az gonosz,
Mert a Te munkád: ott is elszórt
Csontjaimat kezeid takarják,"

Berzsenyi hatalmas lendületű ódáinak tömör nyelve, a magyar közvélemény érzését kifejező hazafias lendülete, a jelen sivár nemzetietlenségét ostorozó haragja, ódái hevülete megragadta az olvasókat s egy magyar Horatius képét idézte fel bennünk, érzelmes, költeményeinek szemlélődő borongása pedig meghatotta a szíveket.

A lángelkű ifjú költő 22 éves korában hagyta el az apai házat, nemsokára megházasodott és feleségе birtokára költözött Kemenessömjénbe. Nagyon szerényen éltek, a társaságot nem kedvelte, csak magába mélyedve eszméivel foglalkozott. Itt meglátogatta régi jó barátja Kis János, aki ez alkalommal verselgetése közben lepte meg Berzsenyit. Kérésére nagy nehezen megmutatta néhány költeményét Kis Jánosnak, aki elolvasásuk után így kiáltott fel: „Oroszlánnak látom en itt körmeit." Kis János elküldte a verseket Kazinczynak, aki lelkesen üdvözölte az új költőt, s kettőjük közt levelezés útján meleg barátság szövődött. Kazinczy barátsága megnyitotta Berzsenyi szívét, s serkentését úgy tekinti, mintha az egész nemzet buzdítaná. Feltárja most már előtte minden gondolatát, örömét, bánatát, s megfogadja, hogy életét a hazának és a nemzetnek szentelli. Kazinczy szerette volna, ha barátja versei nyomtatás útján minél hamarabb világot látsanak, de sajnos ez a mostoha viszonyok között csak 5 év multva történhetett meg, a székesfehérvári kat. kispapok anyagi segélyével. Tehát csak 1813 ban jelenhetett meg az első kötet, mely az egész nemzetre nagy hatással volt. Berzsenyi attól kezdve a legkiválóbb magyar költők sorai közé emelkedett, és az írók az irodalom lelkes barátai elhalmozták kitüntető tiszteletük jeleivel. Ez idő alatt a nagy költő Kemenesaljáról, somogyvármegyei birtokára Niklára költözött. Verseinek első kiadása csakhamar elfogyott, mire új kiadásról kellett gondoskodnia. A versek ismét megjelentek, de sajnos a költő megbetegedett, bánkomorsága esett, amiről nem tudott megszabadulni. Végzetes csapásként hatott rá az a bírálat, amelyet verseiről Kölcsey Ferenc adott. Kölcsey tárgyilagos hangon és sok méltánylással, de igen szigorúan bírálta költőtársát. Kölcsey kifogásait Berzsenyi mint súlyos sérelmeket vette szívére. Hosszasan készült a válaszra, tanulmányokat folytatott és 1825-ben közzé tette ellenbírálatát, de a két kötő közöt nem állt helyre többé a jó viszony. 1836 ban halt meg szélütés következtében. Az akadémián, amelynek rendes tagja volt, Kölcsey mondott felette emlékbeszédet, aki ebben engeszteltе meg a pihenésre tért költő szellemét.

Berzsenyi meghalt, de lantjának akkordjai még most is fülünkbe csendülnek. Van-e lelki erőnk reá a mai romlott világban meghallgatni, megérteni, hogy szavai nekünk szólnak:

„Romlásnak indult hajdan erős magyar!
Nem látod Árpád vére miként fajul?
Nem látod a bosszus egeknek
Ostorait nyomorult hazádon?"

Majoros József.

Gróf Károlyi Imre üzenete és adománya a baloldalnak.

A Turul szövetség szentesi bajtársi-törzse meghívására Károlyi Imre gróf előkelő és nagyszámu közönség előtt gyönyörűen felépített és okfejtésében világos beszédben bizonyította be a liberális magángazdasági szabadság teljes csődjét, amely a karteleken és tröszlökön keresztül a vásárlóközönség teljes kiuzsorázásához vezetett, amely mohóságában, profitéhségében a munkásság millióit lette ki az utcára, ezáltal martalékul dobva a különféle jelszavakat puffogtató zsidó-kommunista agitátoroknak.

Károlyi Imre gróf rámutatott előadásában azokra az okokra, amelyek egyes közüzemeknél állandó deficites mérleget eredményeznek, szemben a magángazdálkodás hatalmas nyereségeivel, amely magánvállalkozások az üzleti verseny teljes kiszorításával, az üzleti erkölcs semmibevételével, a pénzt istennek beállítva, a fogyasztóközönség nyakára ülve hatalmas hasznot vágnak zsebre.

Rámutatott azokra a sürgős tennivalókra, amelyekre a bolsevizmus elleni hathatós védekezés szempontjából ugy a gyáriparban, mint a mezőgazdaságban szükség van.

A szavahihetőségéről közismert csáky-lós-tülök, Bethlen András gróf főszerkesztésében megjelenő 8 Órai Ujság fenti beszéddel kapcsolatban az 1918. évi sajtótörvényt dicsérve „emlékeztetni" kívánja Károlyi Imre grófot Károlyi Mihályra a szégyenteljes forradalom elnökére.

Nem tudunk szó nélkül elmenni a csáky-lós tülök arcpirító nyegesége mellett, amely szinte fülelbántóan kiált új sajtótörvényért, amely az ilyen „emlékeztetők"-nek a börtön magányában ad alkalmat „emlékezni" mondjuk — 1918 ra.

A támadásra Károlyi Imre gróf az Uj Magyarság február 10-i számában válaszolt. Válaszának utolsó bekezdése a következő: „egyébként pedig ami azt illeti nem is annyira a cégérnek használt Károlyi Mihály, ez a tehetségtelen, degenerált, pózoló pojáca vitte az országot romlásba, mint az 6 törzskara, táborkara és ennek követői, az 6 destruáló tintazsidai, a nálánál sokkal ravaszabb és elszántabb csatornatöltelék-garnitura, amely eleinten nyalta a talpát, azután dróton rángatta őt ide oda, végül aztán félrelökte őt."

Károlyi Imre gróf beszédéről beszámolt az a Népszava is, amely legutóbb azzal kelletett országos felháborodást, hogy kirakatába kitette a szociáldemokraták üdvözlő táviratát, amelyben üdvözöltek azt a japanyol kommunista kormányt, amely papokat gyilkol, apácákat gyalázz, gyermekek, nők, férfiak ezreit és ezreit halottra kínozva módon, minden emberi érzésnek hamvaival az üres fürdőmedencébe, ahol azokat halomra lövetve, benzinnel leöntve, fáklyával elvenen elégette őket, kéjelegve az áldozatok halálordításában.

A Népszava Károlyi Imre gróf beszédéből azt vélte kiolvasni, hogy a Szovjetoroszország lelkes „csodálója" volt, a bolsevizmus iránt „rajongással viseltetett" és Károlyi Mihály vagyona, amelyet ő is elszórtak, Károlyi Imre gróf [illegible]

Károlyi Imre gróf válasza, amely ugyancsak az Uj Magyarság hasábjai [illegible] száma közöl a következő: Az [illegible] Szovjetoroszország iránt [illegible] és a bolsevizmussal szemben [illegible] gást olvas ki, az — hülye. Károlyi Mihálynak „reám szálloit" vagyonáról pedig senkinél a Népszava szerkesztőségének adományozom."

Fizessen elő a Celldömölki Hirlap-ra!

Mi a magunk részéről gratulálunk az „ajándékhoz", azonban kötelezettségünknek tartjuk az illetékesek figyelmét felhívni, hogy Népszavákról az ajándék szóban forgó ajándékozási és vagyonátruházási beszedesek. Bár ez volna az utolsó hír, amit Népszavák — a bárka tartalmát magyar közvélemény jóváhagyása — Magyarországon elköltheitnek!

Szükségesnek tartottuk mindezt elmondani, annyival is inkább, mert Nagysimonyiból olyan bizalmas értesítést kaptunk, hogy ott nagy számban olvassák a Népszavát. Előfordulhat érthetelen a helyzet, mert hisz Nagysimonyiban még ipari munkásság sincs, s így nem lehet a Népszava nagy elterjedését ezzel szemben megmagyarázni, vagy talán a nagysimonyi „fajsorsosok" terjesztették el? Úgy látszik Károlyi Imre gróf adományán kívül még más források is állnak Népszavákk rendelkezésére, amely lapnak a vidékünkön való elterjedésére ezuton hívjuk fel a hatóságok figyelmét!

POLITIKA

Mult heti számunkban ilyen cím alatt rovatot nyitottunk s annak igen jó indítót vezetője már előző számunkban tanujelét adta tiszta magyar érzés világának, s józan éleslátásának! —

Most aztán, hogy lekerültem az élről, — gondoltam nem írok egy kicsit, — debát csak nem akartam belenyugodni, ebbe — — igy aztán átlépve az első oldalt (jó kezekbe került az most ugyis) továbbnéztem — hol lesz számomra hely?! Igy akadtam meg a „politika" rovatnál, hát elmondok egyméhányat ebben is az én gondolataimból? —

Politika! — ha meghallja, vagy leírva látja a szót valaki, valami különös, de határozottan tisztátalan és ismeretlen valamire gondol, aminek szavakban nevet, fogalmat adni nem tud, de ha megkérdenék, egészbiztosan a balkeze öt ujját öszecsücsörítené, mert hát így tesz az ember, ha azt akarja mondani; ne bánts kérlek, rettenetes kinos valamit mondtál s nézd én feleimi nem tudok rá, de mivel ezt őszintén bevallani nem fogom, mert hát mit szólnál Te ehhez, hát ilyen már Te dadad is használt és a **közvélemény** alatt elfogadott **internacionális** — de csunya és nem őszinte gesztushoz nyulok inkább!

A politika pedig azt jelenti, — már a jó politika — **időket emberek és az adott helyzetet—helyesen mérlegelni!**

Hát bizony nem könnyű dolog ez! De ha törődöm és foglalkozom vele és — ha igaz **haza és fajszeretet** annak mozgató rugója, akkor ki van szabva az út amelyen járnia kell! — Mihelyt ezt a célt szem elől téveszti a politika s önző, aljas vagy az uralkodó faj erejét gyöngítő akaró rugók mozgatják azt — rettenő kár származik abból a nemzetre! —

Sajnos 400 éven át nem volt nemzeti politikánk s elsőkunk annak gyakorlásáról, azért van most sokszor az a sok lapogatódzás, — azért nem tudunk mit kezdeni függetlenségünkkel — azért nem tudja levetni még a nemzet testéről a vérszopó élősdieket, mint azt tette Németország vagy Olaszország, — azért olyanok a középiskoláink, hogy irósztalhoz, szolgasorba való embereket nevelnek, kik nem lévén önállóságra nevelve, ma már szinte csapatostul járják a városok utcáit minden cél nélkül, — kitéve a legszennyesebb aljas politikai csábításoknak, — mert diplomájukkal, vagy érettségi bizonyítványukkal csak ugy tudnak kenyérhez jutni ha előbb a mindenható „szuperkapitalizmushoz" fordulnak egy irósztalért! — de az is lehet, hogy az áliam szól bele ebbe s helyezi el őket, akkor meg hónap elején megkapják a fetiminimumot és dolog nélkül szélnek eresztik őket! — s pusztul; vész a gerince a nemzetnek, míg el nem sorvad az teljesen. — Rettenetesen veszélyes valami a politika azért igen vigyázni kell reá! — mert — bár az orvos gyógyit, a tanár tanít, a lelkész adja az Igét, a bíró itél, a művész alkot — de aszerint, ahogyan a politikusok a törvényeket megalkották! — Minden minden a politika kezében van, életünk, vagyonunk, kenyerünk, művelségünk, nevelési irányaink! Ezért akarunk mi foglalkozni vele s bemutatni az önálló, független s tiszta magyar politikától elszakott közönségnek, hogyan irányították a multban és ma is titkos kezek a magyar politikát s rámutatni arra, hogy milyennek kell lenni a fajszeretettől és hazaszeretettől vezérelt politikának!

Két esetet mutatok be most, egyet a multból, egyet a jelenből!

A fajmagyarságot

pusztító irányzat előre kitervelt módjairól lebbenti fel a fátyolt Nagymihály Sándor szegedi levéltáros kutatása. — Azt mesélik a sárguló iratcsomók a szegedi boszorkányperekkel kapcsolatban, hogy az osztrák hivatalos politika — a török kivonulása után — nyomban hozzáfátolt a dunavölgyi kérdés rendezéséhez, a saját javára persze! — Hamarosan szerbeket, vendeket, németeket, görögöket telepített az elpusztult szinmagyar Szeged környékére, a még megmaradt magyarokat pedig boszorkány perekbe fogta. Igy Rózsa Dániel főbíró urámat — derék, a magyar ügyet szolgáló főbíró volt — és bátor szinmagyar vezérkarát fogták — a sárguló levelek szerint — perbe „pogánysággal vádolván őket s bár Rózsa Dániel mindent tagadott az Isten nevében; — hó hérkézre került, szinmagyar vezérkarával együtt! — Arad előtt, Arad után hány ezer és ezer ilyen esete van a magyar történelemnek! — Az eredmény: egy legyengült s idegenektől össze vissza hálózott s csak hosszas gyógyulás után felépülő, csaknem elveszett magyar nemzet! — De azért csak vitatkozz velem tovább, magyar testvérem s csak vágd azt nagykegyesen és kenetteljesen a szemembe, hogy: az apák vétkéért nem szenvedhetnek a fiak!" — Nem jutott eszed be közben, igy én juttatom eszedbe a Biblia szavait: „Megbünletem az apák vétkét a fiakon!"

Akinek szól, tanuljon belőle, de tanuljunk mindnyájan — nem feledjeni; emlékezni!

Nyolc gyönyörü magyar nóta,

egyik szebb mint a másik, Murgács Kálmán irta őket, hangos tőlük ez a csonkaország! Bár eddig megjelent gyűjteményeiben valamennyi fel van véve — nem indokolatlan kiadások! — Gyermekek, kezdő zongorázók részére ujrakiadásai készültek! — Melegen ajánljuk gondos szülők figyelmébe — a dzsesz és más néger darabok helyett! — Ára 1 pengő 60 fillér. — Bizony ez is politika — A fülünknek idegen a temperamentumunktól messzeeső, krákogó, visló, magyar szellemet megölő dzsesz muzsika helyett magyar, nótákat taníttassunk s tanuljunk! — N.—l.

Szóval megsem lehet

tartósan fenntartani egy birodalmat fegyveres terrorral, gyilkossággal, vérözönnel? Európa forradalmasításának erőforrása, a megdönthetetlennek hitt szovjet rendszer mégis inog. Megint beigazolódott a mondás: „A forradalom felfalja saját fiait." Leninnek leghivebb munkatársai, akik oltalmát a szovjet bölcsőjénél, sorra kipusztultak, Sztalin, a „hallgatag kaukázusi" nem tűr vetélytársakat maga mellett. Ezuttal azonban úgy látszik komoly a válság, a hadsereg magatartásáról nem a legjobb hírek szálongnak. Lehet, hogy egyelőre Sztalin marad felül, de meddig? Közel már az idő, amikor összeomlik a történelmi materializmus szellemi kártyavaráin épült és vérrel tapasztott szovjetépület. **Az orosz bolsevizmus betöltötte történelmi hivatását: igazolta az elméleti marxizmus csődjét a gyakorlatban.** És Isten, a történelem Ura, másra nem adott engedélyt: a mór megtette kötelességét, a mór mehet.

A világnézeti elkülönülés

Európa szerte egyre szembetünőbb. Az egymással farkasszemet néző két front, a **jobb és baloldal egyelőre nema taktikai küzdelme olyan véd- és dacszövetségeket is szétrobbant, mint amilyen a kisantant.** Ezt a szövetséget az illető államok létérdeke hívta életre, a számukra kedvező új területi berendezkedés megkövesítésének vágya. S most mégis homlokélben van. Egyelőre ugyán fenn fogják tartani az egyezményt kétoldalu szerződések formájában, de ez csak az átmenet a teljes különválás felé. Nyilt titok, hogy míg Csehország teljesen a Szovjetnek adta el magát, Jugoszlávia a legerősebb vörös ellenes politikát folytatja, Románia pedig egyelőre kétlaki életet él, ámbár a népben mégis mintha a jobboldalra állás vágya dominálna. — Az idő a látszat szerint nekünk magyaroknak kedvez: a mi megfojtásunkra készült gyűrű darabokra törik. De ez nem mehet aneikül, hogy mi is szükségképen állást ne foglalnánk. Nem elég, ha kormányaink időről időre kijelentik, hogy Magyarország a jobboldali világnézet mellett áll, **ha ugyanakkor napi lapjaink több mint kétnarmada a legváltozatosabb, a véresszájú usztástól kezdve az alattomos gunyolódásig minden fokozatot kimerítő formában, harcol a jobboldali, nemzeti gondolat ellen.** Vériuk az uj sajtótörvényt, amely rendet teremt a dzsungelben és a mi öncélu sajtószabadságot visszaállítja a helyes cél, a nemzeti boldogulás szolgálatába.

Képviselőtestületi gyűlés.

Celldömölk nagyközség képviselőtestülete 1937. február 12-én rendkivüli gyűlést tartott, amelynek során az elnöklő községbíró kegyeletes szavakkal parentálta el Joó Ferenc községi tiszviselőt, aki fáradhatatlan munkásságával 13 évig állott a nagyközség szolgálatában. Pletnits Ferenc dr. szintán méltatta az elhunyt érdemeit, és megemlékezett annak kiváló, munkás életéről.

— Dr. Pletnits Ferenc javaslatára a tárgysorozat első pontjául a vásártér kihelyezését tárgyalta a gyűlés. A vásártér kihelyezésével kapcsolatban az előljáróságí javaslat melleti, — amely a belügyminiszteri véghatározatot tudomásul veszi a vásártér áthelyezéséről, — Pletnits Ferenc dr. azt javasolja, hogy a nagyközség elöljáróságai újrafelvételi kérvényt adjon be a földmüvelésügyi miniszériumba, melyben kérelemben indokolja meg az előbbeni szakvélemények helytelenségét s kérje azt, hogy az egész nagyközség társadalmának végső megnyugvásra a vásártér a jelenlegi helyén maradjon, hiszen annak áthelyezése a közösségi kereskedőinek és iparosainak mindenképen nagy hátrányt jelentene, viszont alkalmasabb helyet a mostaninál ezek figyelembevételével alig találhatnánk. Igy vélekedett Csokonyay József is, majd Bisiczky András dr. indítványozta, hogy a javaslatot küldöttség vigye fel a földmüvelésügyi miniszériumba.

Névszerinti szavazás után 23:10 arányban Pletnits Ferenc dr. javaslata emelkedett határozattá. A küldöttségnek vezetőjéül a képviselőtestület szemináriani Radó Lajos országgyülési képviselőt kéri fel, tagjai pedig hivatalból a községjegyző és bíró, valamint Pletnits Ferenc dr., Bisiczky András dr., Halász Gyula, Csoknyay József és Nagy Imre.

E HON MINDEN RÓGÉT
MAGYAR VÉR ÁZTATTA,
URA NEM LEHET MÁS,
CSAK MAGYAR MAGZATJA!

— Majd tudomásul vette a képviselőtestület a következő kisgyülési, illetve alispáni határozatokat: az 1936. évi postaköltségvetést, Reményi István füzetbérének leszállítását, községi kötelékbe való felvétel díjak törlését, az 1936. évi hitelszurhárás tárgyában hozott alispáni határozatot, a időbeleggondozó 1936. évi jelentését, a gyümölcsfagondozó 1936. évi jelentését.

— Tüzoltókötelesek váltságdíjait a jövő évre a nagyközség nem veti ki.

— Rösenthal Ernő illetőségét a nagyközség nem vállalja magára.

— A Máv. sportegyesülettel kötött pályabérbeadási szerződést jóváhagyta.

— A Máv. kör kérelmére a vasutasotthon házhelyét méltányosnak találja ingyenesen átadni.

— Wittmann Andor kérelemmel fordult az elöljáróághoz, s kérte, hogy — mivel a villanytelep a nemzeti szinű reklám elhelyezését eddigi helyén nem engedélyezi — a nagyközség képviselőtestülete adjon engedélyt a Szekeres-féle ház előtt annak felállítására.

A képviselőtestület Wittmann Andor kérelmét egyhangulag megtagadta, mert a nemzeti szalónak reklám céira való felhasználása hazafias érzületet sért.

Végül a gyűlés néhány apróbb ügyben hozott határozatot.

Hirdessen
a „Celldömölki Hirlap"-ban.

Magyar fohász.

Irta: Kemenes.

Isten, ki csillagok honában ülsz
S intézed bölcsen milliók sorsát —
— Hozzád kiáltunk kinok éjjelén,
Elégeld már a jajt, ne sújts tovább! —
Sok bűnnel fetreng néped a porban...
Bűnhődik a multért bilincsek közt.
Nagy Isten, Te látod, mily elhagyott!
— Szabadulásra hyujts néki eszközt! —
Kegyelmed ajtaján kopogtatva
Egy nemzet kér tőled új életet...
Ó, ne rejtsd arcodat felhők mögé,
— Szüntesd meg rajtunk az ítéletet! —
Lásd meg, mint fogy e nép nap nap után,
Mint dőlnek sírba az ősi tölgyek...
Mint zokognak alró szél szavával
A messze hegyek és messze völgyek!
Mint némul a szó gyermekek ajkán...
Mint hal el a mosoly és kacagás!
Örök Isten, ha te nem segítesz,
Nem lesz itt többé szent feltámadás!
Másnak terem a vérrel szentelt föld...
Másnak ont ércet a hegyek méhe...
S üldözött vádként él örökében
A rab magyar, halálra ítélve!
Úristen lásd meg, mily nehéz kereszt
Nyomja vállunkat Trianon óta:
S halld meg mint válik jajjá az ajkad
A sirvavigadó magyar nóta!?
Bevalljuk Atyánk tenger vétkünket...
De Te tudod, hogy védővár voltunk!
Védtük a nyugat és kultúráját,
S szivünkben szent eszmelángot
[hordtunk!
Bocsáss meg nékünk kegyelmes Atyánk!
— A kinzó rabbilincs velőkig hat,
Szemünk világa homályba borul —
Ó, küldd el hozzánk egyszülött Fiad!
Nagy Isten, ki fent ülsz a magasban,
Lásd meg éjünket, mely régóta tart! —
Halld meg népednek esdő fohászát:
„Addd meg és tartsd meg a szegény
[magyart!"

Hirek a celldömölki járás területéről.

Iparbeszünetelések. Id. Papp Ernő celldömölki lakos cipész, Molnár József jánosházi lakos mészáros- és hentes, Sándor József karakói lakos molnáripar engedélyéről lemondott.

A dömölki apátság élőfogoly befogásra nyert engedélyt.

Kemeneskápolnán szórványosan dilleritisz lépett fel.

A multévekhez hasonlóan a Falusszövetség ezidén is megrendezi a gazdaifjak csereakcióját Olasz és Németországba. Közelebbi felvilágosítást a Gazdasági Felügyelőség ad.

Szabó István nagysimonyi körjegyző újabb 4 heti betegszabadságot kapott.

HIREK

— **Halálozás.** Özv. Szabó Pálné, szül. Horváth Janka nyugdmazott főszolgabíró özvegye 76 éves korában Celldömölkön elhunyt. Temetése folyó hó 10-én d.u. 3 órakor volt nagy részvét mellett.

— **Eskövő.** Folyó hó 9 én, kedden délután 4 órakor eskődött egymásnak örök hűséget Fülöp Ferenc máv. kalauzj., a CVSE népszerű játékosa és Németh Aranka árleány. A szertartáson a CVSE legénysége testületileg résztvett, nemkülönben az ünnepi vacsorán is, ahol Halász Gyula állomásfőnök, a játékosok nevében pedig Szombathelyi Endre mondott poharköszöntőt.

— **Az evangélikus egyház hivatalos neve.** A napokban befejeződött szinai a gyakorlati elirások és elvi szempontok figyelembevételével az egyház nevének használására az evangélikus keresztyén nevet határozta meg az eddigi ág. h. jelző gyakorlati elhagyásával. Az evangélikus keresztyén név hivatalosan nem rövidíthető.

— **Bajtársi búcsuztató.** Február hó 5-én búcsuztatta el a „Turul Szövetség" kemenesaljai Berzsenyi Bajtársi Törzse Sass István joghallgatót, ki pár hónapra németországi tanulmányutra megy. A törzsi táboron elnöklő Nagy Imre h. törzsfő búcsuszavaiban emlékezteté Sass Istvánt arra, hogy Ő a maga kicsiségében is reprezentánsa lesz Németországban a magyar közvéleménynek, azért mindenben mint gerinces és hazáját, fajtáját szerető magyar férfi nyilatkozzon meg. — Sass István megköszönte a búcsuztatást és válaszában utalt arra, hogy Ő már volt kint Németországban pár hónapig s benyomása az volt, hogy a németek megbecsülik s szerelik a magyarokat. Hitler egy összefüggő faji országot akar megteremteni, s ilyetén semmi célja nem lehet a magyarság ellen törni, sőt buzdít minden országot arra, hogy a komunizmus veszélyéitől ha szabadulni akar, öntudatos faji életet éljen. — Megnyugvással, örömmel fogadtuk ezeket a kijelentéseket mi magyarok — s figyelünk. — Ugyancsak elment körünkből Szarka Gyula tanító, Nagykopácsra, Csanád megyébe. Eltávozása olyan gyorsan történt, hogy elbúcsuztatni a Törzs őt nem is tud a. Szarka Gyula levelet intézett hozzánk, amelynek megkapó és nekünk igen tanulságos egy részét itt közöljük. „Igen sokat köszönhetek annak a majdnem egy évnek, amelyet a Törzsben eltöltöttem. Egész másként látok sok dolgot azóta, s igérem, ha ha nem is tudok köztetek lenni, célkitűzéseinket soha szem elől téveszteni nem fogom, s pályámon a kezem alatt lévő magyar gyermekeket fajmagyarságra és áldozatos hazaszeretetre nevelem. „Hajrá Turul!"

— **Vallásos-est az evang. ifjusági otthonban.** Folyó hó 14-én, este 6 órakor a celldömölki evangélikus ifjusági egyesület fütött otthonában vallásos-estét tart, melyen az előadó Rácz Ernő, csornai missiói lelkész lesz. Szavai: Szakács Irma és a vegyeskar finn egyházi énekeket énekel Ludván Sándor, karnagy vezetésével.

— **Egyházi értesítés.** Az evangélikus lelkészi hivatal ezuton is közli hiveivel, hogy á böjtben minden kedden és pénteken d.u. 6 órakor a templomban böjti istentisztelet lesz, minden második vasárnap este az ifjusági otthonban pedig vallásos estét tart az ifjusági egyesület, melynek műsorát annak idején lapunk részletesen is közölni fogja.

— **Böjti református istentiszteletek.** F. hó 17-ével kezdődőleg minden szerdán este 6 órakor a ref. templomban böjti istentiszteletek lesznek megtartva. — F. hó 28-án a ref. fiókegyházközség böjti, szeretetvendégséget tart az ev. ifj. egyesület helyiségében. Az est keretében előadást tart Ölé Sándor lelkipásztor.

— **Farsangi-est a Kat Házban.** A r.k. egyházi vegyeskar a szalonzenekarral karöltve folyó hó 8-án jól sikerült zártkörü farsangi-estet rendezett, amely a legjobb hangulatban a késő éjszakai órákban ért véget.

A jó bornak nem kell cégér, csak tudni kell hol van?

?

— **Frontharcos-bál Celldömölkön és Vönöckön.** Február 6 án tartotta a celldömölki Frontharcos főcsoport báliát, mely a báli szezon egyik legjobban sikerült bálja volt. — A báli felülfizetőseket a jövő számunkban közöljük. — Vönöckön február 7-én tartotta báliát a frotharcos csoport. A mindvégig hangulatos mulatság fénypontja a magyar táncbemutató volt, amely Baráth Ferencné szakavatott rendezésében folyt le. A magyar tánc, a magyar zene és a magyaros díszletek ilyen szép összhangját már régen nem láttuk. Az egész mulatságon az igazi magyar lélek domborodott ki.

RÁDIO

Minden nélköznap 6.45. Torna, utána hanglemezek.
7.20. Étrend.
10.00. Hirek.
12.00. Déli harangszó.
13.20. Időjelzés, időjárásjelentés.
14.40. Hirek, piaci árak.
16.45. Pontos időjelzés, hirek.

Vasárnap, február 14-én:

Budapest I. 10.00. Ref. istentisztelet. 11.00 Kat istentisztelet 12.30. Operaház zenekara. 13.45. Rádiókrónika. 14.00. Hanglemezek. 15.00. Termelőünk zalaerdőt. 15.30. Katonazene. 16.30. Felolvasás. 17.00 Nótaest. 17.30. Japán. 18.00. Szalonzene. 19.20. Csevegés. 19.50. Zenés burlesk. 20.50. Sporteredmények. 21.00. Hangverseny. 22.30. Jazz. 23.20. Cigányzene.

Budapest II. 15.00. Katonazene. 17.30. Nótaest. 18.40. Előadás. 19.15. Zongora, gordonka. 21.00. Hanglemezek.

Hétfő, február 15-én:

Budapest I. 12.05. Hanglemezek. 13.30. Cigányzene 16.15. Diákfélóra. 17.00. Szimfonikus zene. 17.30. Postaszenekar 18.50. Előadás. 19.30. Dalénekesnő. 19.50. Előadóest. 22.00. Jazz. 23.05. Vonósnégyes.

Budapest II. 13.40. Hanglemezek. 20.10. Zongora.

Kedd, február 16 án:

Budapest I. 12.05. Zongora 12.55. Hegedű, zongora. 13.30. Szalonzene. 16.10. Asszonyok tanácsadója. 17.00. Előadás. 17.30. Cigányzene. 18.00. Előadás 18.30. Hanglemezek. 19.20. Tannhauser, opera. 23.15. Cigányzene.

Budapest II. 18.05. Cigányzene. 18.30. Gazdasági előadás. 19.30 Angol furcsaságok. 20.00. Tánclemezek. 21.35. Szalonzene.

Szerda, február 17-én:

Budapest I. 12.05. Szimfonikus zene. 13.30. Énekegyüttes. 16.15. Diákfélóra. 17.00. Szalonzene. 17.50. Téli sportok. 18.20. Cigányzene. ének. 19.20. A feleség. szindarab. 20.45. Hangverseny. 21.55. Hanglemezek. 23.10. Jazz.

Budapest II. 17.55. Szalonzene. 18.50 Előadás. 19.20. Rendőrzene. 21.05. Hanglemezek. 21.50. Hangversenyközvetités.

Csütörtök, február 18-án:

Budapest I 12.05 Szalonzene. 13.30. Ének zongora. 15.00. Ének zongora. 16.15. Háztartási előadás 17.00. Borászati tanfolyam. 17.30. A vakok énekkara, vidám műsor. 18.00. A sieles. 18.30. Jazz. 19.39. Közvetités a fegyvertani intézetből. 20.10. A bécsi rádióból közvetités. 22.30. Cigányzene. 23.00. Hanglemezek.

Budapest II. 17.00. A vakok énekkara, vidám műsor. 18.00. Tánclemezek 19.30. Gordonka. 20.15. Felolvasás.

Péntek, február 19-én:

Budapest I. 12.05 Jazz 13.30 Balalajka. 16.15. Diákfélóra. 17.00. Opera zenekar. 18.10. Versek. 19.30 A magyar nehézipar. 20.00 Hanglemezek. 21.35 Hegedű, zongora. 22.15. Szalonzene. 23.20. Cigányzene.

Budapest II. 17.0 Tánclemezek. 19.35. Cigányzene 20.05. Felolvasás.

Szombat, február 20-án:

Budapest I. 12.05. Cigányzene 13.30. BSzKRt-zenekar. 16.15 Mesék. 17.00. Hanglemezek. 17.50 Mit füzen a rádió? 18.20. Szalonzene. 19.25. Szamnsparti élet, felolvasás. 19.55. Régi disznótorok, vidám dalokkal. 21.15. Cigányzene. 22.45. Hangversenyzenekar.

PIAC

Az elmult csütörtökön, február 11-én a celldömölki hónapos vásáron az alábbi árak alakultak.

Buza	P	18.00	18.50
rozs	„	17.50	18.00
árpa	„	15.00	15.20
zab	„	15.00	15.20
tengeri	„	13.00	14.00
burgonya	„	2.50	5.00
tej	„	0.15	0.16
fejfel	„	0.80	0.88
turó	„	0.40	0.44
vaj	„	3.30	3.40
sajt	„	1.30	1.80
alma	„	0.30	0.80
korté	„	0.50	0.60
dió	„	0.80	1.00
cékla	„	0.12	0.14
vöröshagyma	„	0.08	0.10
fokhagyma	„	0.08	0.10
sárgarépa	„	0.03	0.05
zöldség	„	0.03	0.05
káposzta	„	0.16	0.20
tojás	„	0.07	0.08
bab	„	0.26	0.30
hal	„	0.50	1.80
csirke	„	2.50	4.00
tyuk	„	1.50	2.00

— A Falusszövetség nagygyűlése Szombathelyen. 1937 február hó 9 én tartotta a „Falusszövetség" nagygyűlését Szombathelyen, amelyen Vasvármegye érdeklődő gazdái nagy számban vettek részt. Az elnöklő Mayer János ny. földmivelésügyi miniszter bevezető beszédje után, amelyen összefogásra intette a kérte a magyar gazdatársadalmat, az üdvözlő beszédek során Ostffy Lajos dr. főispán, a vármegyei gazdabizottság nevében, Horváth Kálmán dr. alispán Vasvármegye nevében, szentmártoni Radó Lajos a Vasmegyei Gazdasági Egyesület nevében köszönötte a gazdaértekezletet, majd Schandl Károly dr. ny. államtitkár tartotta meg előadását „Falvaink jövője a gazdasági válság után" ciímmel. Beszédében hitéri arra hogy Magyarországnak a balkán Svájcává kell fejlődni állattenyésztés tekintetében, viszont szövetkezetek tekintetében a kis Dániának a példáján elindulva olyan erős szövetkezeti hálózatot kell kiépítenünk, amely megszünteti a sokszor a termelő gazdára annyira káros kereskedelmi visszaélésekel. Hogy hazánk ide fejlődhessen, legelső sorban nagyszámu alsófoku mezőgazdasági szakiskolára van szükségünk. Meg kell teremleni minden járásnak a maga téli gazdasági iskoláját, hogy a szakképzett gazdák nagyobb produktumai mellett megszünjön a falu népének a fővárosba való özönlése, amely a magyar fajnak visszafejlődésére és elproletárisodására vezet. Hitler jelszava jutott eszünkbe a maga tömörségébe: „Vissza a faluba!" És azt látjuk, hogy egy ország nagy várpsok nélkül meglehet, de falvak nélkül erős, fajiságában szilárd nemzetet elképzelni nem tudunk. A nagy érdeklődéssel hallgatott beszéd után Mészáros István felsőházi tag, nagygencsi törpebirtokos szólalt fel és szóvátette a listforgalmi adót, amely elsősorban a kisembereket sujtja, akik 16 pengős buzát adtak el, s ma 30 pengős lisztet kénytelenek vásárolni. Ugyancsak Ő kérte mint szociális intézkedést az O. F. Földek törlesztési hátrányának nem negyvenszeresére, hanem harmincszorosára való leszállítását. Mándi Sándor pecöli kisgazda a szövetkezeti eszme terjesztését hangsulyozta beszédében és buzdította a gazdatársadalmat, hogy minden falu maga vegye kezébe szövetkezetének megalakítását s ne várjon felsőbb intézkedésre. Kiss László nagysitkei gazda a kaiszteri beczlést kifogásolta beszédében és 8 elemi iskolát követelt Azután a petroleum karteinak tulkapásai ellen szólaltak fel. Majd több hozzászólás után a gyűlés 1 órakor végetért.

— Presbuteri közgyűlés. A celldömölki evangélikus gyülekezet presbitériuma ma d. u. 3 órakor vizsgálja felül a gyülekezet 1936. évi számadását az ifjusági otthon leányszobájában

Lapzárta pénteken este 7 órakor.

— Nagy József a szegedi fogadalmi templom káplánja „A NEMZETI EGYSÉG VILAGNÉZETE" cim alatt könyvet irt. — A mai kor problémáival foglalkozó könyvet minden magyar testvérünknek ismernie kell! — Megrendelhető a „Celldömölki Hirlap" szerkesztőségében. — Ara: 2 Pengő.

— Levente-bál. Folyó hó 7 én tartotta a celldömölki levente egyesület leventé napját, amely fiatalos, jó hangulattal folyt A vezetőséget a nemes cél fűtötte a bál rendezésében, ezért köszönetet mond mindazoknak, akik fillérekkel e célkitűzésben segitségére voltak.

— Jegyek a Mezőgazdasági Kiállításra. A március 17 től 22 ig tartandó Mezőgazdasági Kiállitásra szóló jegyek 1 30 P árban kaphatók a községháza 4 es számú szobájában. A jeggyel együtt mindenki kap egy tájékoztató füzetet is.

— Február 2-án tartott vasutasbáira utólagosan felülfizettek: Dümmert Gyula 3 P-t Németh Raffael. Dr. Horváth Károly esperesplébános és Honig Sámuel 2--2 P-t. Pálfy József, Temesvári István, Kovács László, Mórocz Károly, Bonnai József és Szalontai János 1—1 P-t., mely összegekért ezuton is hálás köszönetet mond a Vezetőség.

— Közgyűlés. A helybeli 231 számú Anya és Csecsemővédő intézet folyó hó 17 én délután 5 órakor a védőintézet helyiségében rendes évi közgyűlést tart, melyre a vezetőség a tagokat tisztelettel meghívja.

— Nemesitett tengeri vetőmag igénylés. A földmivelésügyi miniszterium az idén is megrendezi nemesitett tengeri vetőmag akcióját, amelynek során a vidékünkön bevált Fleischmann, pulyi és lovászpatonai sárga lófogú tengeri bőtermő fajták igényelhetők. A községi elöljáróságok, a jegyzői hivatalok útján igénylést elfogadnak február 28 ig.

— Országos kézműipari kiállítás. Az Országos Iparegyesület az ősz folyamán Budapesten országos kézműipari kiállítást rendez, amelyet mesterversennyel kapcsol össze. Az iparfestiület vezetősége ezuton is felhivja az érdeklődőket ezen kiállitáson való részvételre. Részletes felvilágositást ad az iparfestiület vezetősége.

Törzskönyvezett

tehenészetből származó, de törzskönyvi lappal még nem bíró egy drb. szemlyeszőrü és egy drb. vöröstarka

2 éves tenyészbika eladó!

Nagy Imre

gazdaságában, Celldömölk.

— Kisgazdafogat-szépségverseny is lesz az országos mezőgazdasági kiállitáson. Az országos mezőgazdasági kiállítás rendezősége régi kedves tervét valósítja meg ebben az évben igen nagyszabásunak igérkező kisgazdafogatszépségverseny megrendezésével. A kisgazdafogat-szépségversenyen résztvevők részére a rendezőség nagy kedvezményeket nyujt, amennyiben elhelyezésükről ingyen gondoskodik, ezenfelül pedig a lovak és kocsik szállítási költségeinek jelentős részét a földmivelésügyi minisztérium megélő támogatása folytán magára vállalja. A kisgazdafogatversenyen résztvevő fogatok március 21 én, vasárnap délelőtt nagyszabásu felvonuláson is részt vesznek, amelyen máris mintegy 20 kisgazdafogat megjelenésére lehet számítani. A kiállítás rendezősége részvételi jelentkezéseket még elfogad február 20 ig.

— Féláru utazási kedvezmény Husvéti ünnepekkor a mezőgazdasági kiállitásra. A m kir. kereskedelemügyi minisztérium az OMGE kérésére a március 17—22 napjain tartandó országos mezőgazdasági kiállítás megtekintésére a felutazó közönség részére 50 százalékos kedvezményt biztositott a M Kir. Államvasutakon és a kezelésében lévő helyiérdekü vasutakon. Ugyanezt a kedvezményt megadják az önálló igazgatással biró hazai vasutak és hajózási vállalatok is. A kedvezményes utazásra jogosító igazolvány ára a MAV és az összes többi közlekedési társulatok vonalaira szólóan egységesen 1 30 pengő. Az igazolványt ennek az összegnek postabélyegben való bekötldése ellenében, az igénybevevő nevének és a kiinduló állomásnak a közlése mellett, az országos mezőgazdasági kiállitás rendezőbizottságától (Budapest, IX. Köztelek utca 8 sz.) kell igényelni, de beszerezhetők az igazolványok az utazási irodák, gazdasági egyesületek, gazdakörök és szövetkezetek útján is. A kedvezményes utazásra jogosító igazolvány a Budapestre utazásra március 11-től 22-ig, a visszautazásra március 17-től március 31-ig bezárólag érvényes és használható; bármelyik kocsiosztályban feljogosít az 50 százalékos kedvezményre. Az 50 százalékos kedvezményes utazás lehetőségét lehát a husvéttől Budapesten töltteni kivánók is élvezhetik, mert az ünnep után az igazolvány és az ideutazási jegy birtokában díjmentesen utazhatnak haza. Jegyek kaphatók a Sági utcai Takarékpénztárnál.

— Iparfestiületi közgyűlés. A celldömölki általános iparfestület f. hó 21-én, délelőtt tel 11 órakor tartja meg rendes évi közgyűlését. A közgyűlés tárgysorozatán szerepel 1936 évi zárszámadás, 1937. évi költségvetés, 1936. évi jelentés, az 1936. évi VII. t.c. ismertetése, tisztikar választása. Határozatképtelenség esetén a közgyűlés február 28 án lesz megtartva. Minthogy az alapszabályok értelmében szavazati jogát nem gyakorolhatja az a tag, aki 2 évi tagdijhátralékban van, az iparfestület ezuton is felkéri taglait, hogy hátralékaikat rendezzék.

— Sport. A CVSE az elmult csütörtökön kilépett a pályára, hogy zárt edzéseit a szabadban folytassa. — Ma vasárnap d. u. 3 órakor nagy tréningel tart, amelyen minden játékos részt vesz. — Jövő vasárnap febr. 21 én tréning mérkőzés lesz az egyesület I.—II. csapatai között. — Február 28 án egy komolyabb mérkőzéssel akar bemutatkozni a közönségnek, ugyanis egy nyugati I. osztályú csapatol lát vendégül. — Március 7-én az eredetileg Szombathelyre kisorsolt SzSE II.—CVSE bajnoki mérkőzésnek Celldömölkön való lejátszásáról is tárgyal a vezetőség.

A NEMZET — A KÖZÖSSÉG AMIBEN ÉLSZ — AZT KIVÁNJA, DOLGOZZ ÉRTE!

— Állami gépjárómüvezetőképző tanfolyam Budapesten. Az állami gépjárómüvezetőképző (soffőr) tanfolyam a m. kir. Technológiai és Anyagvizsgáló Intézetben (Budapest, VIII., József-körút 6.) március 1-én este fél 7 órakor nyilik meg. Beirás és a felvételhez szükséges ürlapok kiadása naponta d. e. 10—12 óra között az igazgatósági irodában.

Igazgatóság.

— Lakásüresedés. A celldömölki r.k. egyházközség Hollósy tér 1. sz. alatti épületében egy 3 szobás összkomfortos emeleti lakás május 1-re kiadó. Érdeklődni lehet a plébánia hivatalban a hivatalos órák alatt, délelőtt 10-től 12 ig.

— Tyuktolvajok Nagysimonyiban. Még karácsony előtt eltünt Tóth Lajos udvarából egy bizott liba. Januárban kezdve pedig sorozatosan jöttek a panaszok simonyi lakosoktól, hogy a tyuktolvajok meglopják a gazdákat. Stári Sándortól 2 drb. tyukot, özv. Hajas Gyulánétól 2 drb. tyukot, Somlai Istvántól 1 ludat, Smidéliusz Lajostól 2 drb. tyukot, Hajas Zsuzsanától 2 drb. tyukot és Gulya László bányászlakostól pedig 1 drb. kakast és 2 drb. tyukot loptak el. A feljelentések nyomán megindította a csendőrség a nyomozást és sikerült is megállapitani, hogy a tettesek Göcz Margit és Füzla Péterné nagysimonyi lakosok, akik ellen megindult a bünvádi eljárás.

Dümmerth Gyula

fakereskedése

épületfa- és mindennemű épitési és tüzelőanyagok raktára

Celldömölk

Koptik utca 8 sz.

Kiváló minőségű tatai és várpolotai szenek, basáb és aprított tüzifa állandóan raktáron.

Rendeléseket házhoz szállít!

Figyelmes és pontos kiszolgálás!

Telefonszám: 66.

Laptulajdonos: „TURUL SZÖVETSÉG" kemenesaljai Berzsenyi Bajtársi Törzse.
Felelőskiadó: BERKES JENŐ.
Főmunkatárs: TAKÁCS KÁROLY és VIRAG ENDRE.

Nyomatott Szegh Gyula könyvnyomdájában, Celldömölkön.